Ν.2672/28-12-98 (ΦΕΚ 290 /Α')
Οικονομικοί Πόροι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1 : Έσοδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης

Τα έσοδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης είναι
α) Τακτικά, τα οποία προέρχονται από:
1. Φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές
2. Εισοδήματα από εκμετάλλευση της κινητής και ακίνητης περιουσίας.
3. Ειδική ετήσια επιχορήγηση από τον Τακτικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη του κόστους άσκησης κρατικών αρμοδιοτήτων, οι οποίες μεταβιβάζονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.
4. Πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων
5. Πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων.
6.Τέλη, δικαιώματα και εισφορές ανταποδοτικού χαρακτήρα.
β) Έκτακτα, τα οποία προέρχονται από:
1. Τέλη για χρήση έργων που χρηματοδοτούνται με δανεισμό.
2. Δάνεια, δωρεές, κληροδοσίες και κληρονομιές.
3. Επιχορηγήσεις φορέων του δημόσιου τομέα.
4. Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων
5. Χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών.
6. Κάθε άλλη πηγή.

"Άρθρο 2-Έσοδα από Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους

1. Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) υπολογίζονται ως ποσοστό συμμετοχής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) σε ποσοστό 2% και από τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων σε ποσοστό 10%. Τα ανωτέρω έσοδα εγγράφονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό και αποδίδονται ετησίως στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.
2. Από τα έσοδα της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, το ένα δεύτερο (1/2) του Φ.Π.Α. διατίθεται για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, ενώ το υπόλοιπο ένα δεύτερο (1/2) διατίθεται προς κάλυψη δαπανών για επενδύσεις που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους.
Τα έσοδα από τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων διατίθενται, αποκλειστικά, προς κάλυψη δαπανών για τη βελτίωση, συντήρηση και αποκατάσταση του οδικού δικτύου των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζεται ο τρόπος αναπλήρωσης των εσόδων της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους στην περίπτωση μείωσης των ετήσιων εσόδων από τον Φ.Π.Α. ή από τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων, σε σχέση με το προηγούμενο έτος είτε με αύξηση του ποσοστού απόδοσής τους είτε από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού."
Το άρθρο 2 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ.1 Ν.3345/2005,ΦΕΚ Α 138/2005. Ισχύς από 1.7.2005.

"Άρθρο 3-Κατανομή των εσόδων από Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους

1.Τα έσοδα της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου κατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε αντίστοιχους ειδικούς λογαριασμούς με τίτλο "Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων για κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών", "Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων για κάλυψη επενδυτικών δαπανών" και "Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων για κάλυψη δαπανών βελτίωσης, συντήρησης και αποκατάστασης οδικού δικτύου".

Σημ: Με την παρ. 9 άρθρ. 17 Ν.3491/2006, ΦΕΚ Α 207/2006,ορίζεται ότι:
"9. Οι τρεις ειδικοί λογαριασμοί της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2672/1998, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3345/2005 και ισχύει, οι οποίοι τηρούνται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ενοποιούνται σε έναν ειδικό λογαριασμό με τίτλο "Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων".

2. Η απόδοση των ανωτέρω εσόδων γίνεται με ισόποσες μηνιαίες προκαταβολές, βάσει των προεκτιμώμενων εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού και η τελική τους εκκαθάριση γίνεται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων του αντίστοιχου οικονομικού έτους.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται κατ' έτος ύστερα από γνώμη της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος (Ε.Ν.Α.Ε.), καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία κατανομής στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις των εσόδων από τους Κ.Α.Π. που προορίζονται για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα έσοδα της Ε.Ν.Α.Ε. σε ποσοστό από 1,4 % έως 1,6% επί του ποσού που κατανέμεται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις για τις ανωτέρω κατηγορίες δαπανών. Το ποσό που αναλογεί στο παραπάνω ποσοστό κατατίθεται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τίτλο "Έσοδα της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος".
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται κατ' έτος ύστερα από πρόταση της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος (Ε.Ν.Α.Ε.), καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία κατανομής στις Ν.Α. των εσόδων από τους Κ.Α.Π. που προορίζονται για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών.
Ως κριτήρια κατανομής στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται υπόψη ιδίως:
α) Το πληθυσμιακό μέγεθος, οι πληθυσμιακές διακυμάνσεις ανά εποχές και η δημογραφική τάση.
β) Το μήκος και η βατότητα του οδικού δικτύου.
γ) Το επίπεδο των κοινωνικών εξυπηρετήσεων.
δ) Η δυνατότητα άντλησης τοπικών πόρων.
ε) Οι περιβαλλοντικές συνθήκες.
στ) Η οικονομική μειονεκτικότητα και οι δείκτες απασχόλησης.
5. Με όμοια απόφαση, καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία κατανομής στις Ν.Α. των εσόδων από τους Κ.Α.Π. που προορίζονται για την κάλυψη των δαπανών βελτίωσης, συντήρησης και αποκατάστασης του οδικού δικτύου τους.
6. Η κατανομή των εσόδων από τους Κ.Α.Π. στις Ν.Α. και την Ε.Ν.Α.Ε., γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης σύμφωνα με τα κριτήρια των προηγούμενων παραγράφων του άρθρου αυτού."
Το άρθρο 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ.2 Ν.3345/2005,ΦΕΚ Α 138/2005.Εναρξη ισχύος από 1.7.2005.

Άρθρο 4 : Επιχορήγηση Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Η επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό καλύπτει τις δαπάνες που διατίθενται για:
α) Την υγειονομική περίθαλψη και λοιπών συναφών εξόδων ασφαλισμένων του Δημοσίου για όσο χρόνο οι δαπάνες αυτές βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
β) Τη μισθοδοσία του προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων, για όσο χρόνο βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
γ) Τη μισθοδοσία του προσωπικού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
δ) Μέρος των λειτουργικών δαπανών των νοσηλευτικών ιδρυμάτων.
ε) Τη μισθοδοσία του προσωπικού και μέρους των δαπανών λειτουργίας των ιδρυμάτων πρόνοιας.
στ) Τη μεταφορά μαθητών Δημοσίων Σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
ζ) Την αποζημίωση επιμίσθιων εκπαιδευτικών.

η) Τη λειτουργία Σχολών Εκπαίδευσης Διδακτικού Προσωπικού.,
θ) Επενδύσεις Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για την εκτέλεση συγχρηματοδοτούμενων έργων.
"Από τον Κρατικό Προϋπολογισμό καλύπτεται το σύνολο των δαπανών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων για την καταβολή βοηθημάτων υγειονομικής περίθαλψης και επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και κάθε αύξηση των κάθε είδους λειτουργικών δαπανών τους, που προκαλείται από αποφάσεις των κεντρικών οργάνων του Κράτους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στην πρώτη περίπτωση και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού στις λοιπές περιπτώσεις, μπορούν να ρυθμίζονται θέματα με τεχνικό ή λεπτομερειακό χαρακτήρα, αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής."
Το τελευταίο εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παραγρ.3 Ν.3345/2005,ΦΕΚ Α/138/2005.Εναρξη ισχύος από 1.7.2005.

2. Η ανωτέρω επιχορήγηση είναι ανεξάρτητη από τα έσοδα που διατίθενται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση από Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους.

Άρθρο 5 : Θέματα προϋπολογισμού Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων

1. Ο προϋπολογισμός εσόδων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων συντάσσεται με βάση: α)τα έσοδα που προέρχονται από τους Κ.Α.Π., β)την κρατική επιχορήγηση και γ)τα λοιπά έσοδα του άρθρου 1.
2. Η σύνταξη του σχεδίου προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων από τη Νομαρχιακή Επιτροπή και η ψήφιση του προϋπολογισμού από το νομαρχιακό συμβούλιο γίνεται έως το τέλος των μηνών Αυγούστου και Σεπτεμβρίου κάθε έτους, αντίστοιχα, με βάση απόφαση κατάρτισης προϋπολογισμού που εκδίδεται από τα Υπουργεία Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών. Αν το σχέδιο του προϋπολογισμού δεν καταρτιστεί και δεν υποβληθεί, όπως προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο ή αν ο πρόεδρος του νομαρχιακού συμβουλίου δεν μεριμνήσει για να συγκληθεί το συμβούλιο ως το τέλος Σεπτεμβρίου, το συμβούλιο συνέρχεται αυτοδίκαια την πρώτη Κυριακή στις 11 π.μ. μετά την ημερομηνία αυτή και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφιση του προϋπολογισμού
Η απόφαση αυτή καθορίζει μεταξύ άλλων και τα επιτρεπόμενα όρια εξέλιξης των δαπανών, έτσι ώστε να είναι συμβατά με τις γενικότερες μακροοικονομικές και δημοσιονομικές εξελίξεις, με εξαίρεση τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από πόρους της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που προέρχονται από ανταποδοτικά τέλη.
3. Σύνοψη του προϋπολογισμού των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων περιλαμβάνεται σε ιδιαίτερο τεύχος, που συνοδεύει τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθορίζεται το περιεχόμενο της σύνοψης του προϋπολογισμού, οι σχετικές διαδικασίες και ο χρόνος υποβολής, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.
Με όμοια απόφαση καθορίζονται και οι όροι δημοσίευσης των απολογισμών δαπανών, καθώς και των αποτελεσμάτων χρήσεως του Αποθεματικού Κεφαλαίου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
4. Οι συνολικές λειτουργικές και λοιπές δαπάνες του προϋπολογισμού των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, που αναφέρονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, δεν μπορούν να αυξάνονται σε ετήσια βάση κατά ποσοστό μεγαλύτερο εκείνου της αύξησης των αντίστοιχων συνολικών δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού, που προβλέπονται για την Κεντρική Διοίκηση.
5. Οι πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, για την πληρωμή των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων του Δημοσίου, χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το σκοπό αυτόν και δεν επιτρέπεται η μεταφορά τους σε άλλους κωδικούς αριθμούς. Τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα των ανωτέρω πιστώσεων μπορούν να διατίθενται για τη χρηματοδότηση και άλλων δραστηριοτήτων του επόμενου οικονομικού έτους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθορίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια. τους Κ.Α.Π. υπέρ της Ε.Ν.Α.Ε.

Άρθρο 6 -Κρατήσεις από τους ΚΑΠ υπέρ ΕΝΑΕ

1.Από 1 ης Ιανουαρίου 1999 οι εισφορές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων προς την Ε.Ν.Α.Ε. καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Ε.Ν.Α.Ε. σε ποσοστό από 0,3 έως 0,4% επί του ποσού των Κ.Α.Π. που γράφεται στον Τακτικό Προϋπολογισμό κάθε έτος για κατανομή στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.
2. Το ποσό που αναλογεί στο παραπάνω ποσοστό εισάγεται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τίτλο "Έσοδα της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος" και αποδίδεται στην Ε.Ν.Α.Ε. με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άρθρο 7 : Λογιστικό Σχέδιο Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων

Οι διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.2526/97 εφαρμόζονται και για τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθορίζεται ο χρόνος έναρξης εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8 : Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

1. Ο προϋπολογισμός των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων για το έτος 1998 επιχορηγείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό με το συνολικό ύψος των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί για το σκοπό αυτόν.
2. Σε περίπτωση υστέρησης των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού (άρθρο 2) κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του παρόντος, η διαφορά θα καλυφθεί με συμπληρωματική επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.
3. Η απόφαση της παρ.2 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου, που αφορά το πρώτο έτος ισχύος των διατάξεων αυτού, καθορίζει τις γενικές αρχές σύνταξης του προϋπολογισμού των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, χωρίς τους περιορισμούς του β εδαφίου της ανωτέρω παραγράφου.

Άρθρο 9 : Καταργούμενες διατάξεις

Κάθε διάταξη που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά θέματα των προηγουμένων άρθρων καταργείται.

Άρθρο 10 : Κάλυψη δαπανών

Οι ενδεχόμενες δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.3 του άρθρου 2, του δεύτερου εδαφίου της παρ.1 του άρθρου 4 και της παρ.2 του άρθρου 8, θα καλυφθούν από τις πιστώσεις που θα εγγράφονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό των επόμενων οικονομικών ετών για το σκοπό αυτόν.

Άρθρο 11 :

1. Η αληθής έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ.5 περίπτωση ζ' εδάφιο δεύτερο του Ν.2503/97 είναι ότι με αυτή προσδιορίζεται η χρονική διάρκεια κατοχής του τυπικού προσόντος βάσει του οποίου έγινε κατάταξη στην αναφερόμενη κατηγορία.
2. Συνιστάται επιτροπή στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Έργο της επιτροπής είναι η μελέτη και η ανάλυση των αρμοδιοτήτων της κεντρικής και περιφερειακής κρατικής διοίκησης και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και εισήγηση για την προσαρμογή της νομοθεσίας όλων των Υπουργείων σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη συγκρότηση του Κράτους.
Η επιτροπή συγκροτείται από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ως πρόεδρο, ένα Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, το Νομικό Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας

Διοίκησης και Αποκέντρωσης, από υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, από επιστήμονες οι οποίοι έχουν γνώση και εμπειρία σε θέματα δημόσιας διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης, από έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Ελλάδος και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος, ως μέλη. Στην επιτροπή ορίζονται και δύο υπάλληλοι του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκτελούν χρέη γραμματειακής εξυπηρέτησης.
Στην επιτροπή συμμετέχουν κάθε φορά, ανάλογα με τις αρμοδιότητες που εξετάζονται, και εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων.
Η επιτροπή υποβοηθείται στο έργο της από ομάδα τεχνικής στήριξης, που συγκροτείται από τρία μέχρι πέντε μέλη, υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ορίζονται ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής και τη ομάδας τεχνικής στήριξης και οι γραμματείς.
Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης για τα μέλη της επιτροπής, της ομάδας τεχνικής στήριξης και των γραμματέων.
3. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης Β' της παρ.3 του άρθρου 5 του Ν.2503/97 μετά τη φράση "Δασών – Δασαρχεία" προστίθεται από την έναρξη ισχύος του η φράση "και Αναδασώσεων".
Η διάταξη της παρ.2 του άρθρου 7 του Ν.2503/97 αντικαθίσταται από την έναρξη ισχύος της ως εξής:
"Η Διεύθυνση Δασών – Δασαρχεία και οι Διευθύνσεις Αναδασώσεων διαρθρώνονται και έχουν τις αρμοδιότητες, την έδρα και την τοπική αρμοδιότητα που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, όπως ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος".
Οι διατάξεις των περιπτώσεων ιβ' της παρ.5 του άρθρου 8 και ιδ' της παρ.6 του άρθρου 8 του Ν.2503/97 εφαρμόζονται αντίστοιχα και για τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Αναδασώσεων και τα Τμήματα αυτής.
4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ.4 του άρθρου 1 του Ν.2623/98 αντικαθίσταται ως ακολούθως:
"Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης".

Άρθρο 12 :

1. Το εδάφιο 1 της παρ.2 του άρθρου 173 του Π.Δ.410/95 αντικαθίσταται ως εξής:
"Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι, οι πρόεδροι κοινοτήτων και οι πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων έχουν δικαίωμα να εισπράττουν από το δήμο ή την κοινότητα έξοδα παράστασης, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ανάλογα με τα τακτικά έσοδα που πραγματοποιούν οι δήμοι και οι κοινότητες. Η απόφαση του Υπουργού εκδίδεται ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος".
2. Θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες που πληρώθηκαν από Ο.Τ.Α. σε δημάρχους και προέδρους κοινοτήτων για έξοδα παράστασης, σε εκτέλεση αποφάσεων του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης που εκδόθηκαν εκτός της προθεσμίας που προβλέπεται από το άρθρο 173 του Π.Δ.410/95.
3. Καταλογισμοί που έγιναν για δαπάνες της προηγούμενης παραγράφου, κατά το μέρος που δεν έχουν εκτελεσθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν εκτελούνται και τα τυχόν βεβαιωθέντα σε βάρος των καταλογισθέντων ποσά διαγράφονται.
4. Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις με απόφαση του νομαρχιακού τους συμβουλίου δύνανται να θεσπίζουν πάγια χορηγήματα καθαριότητας για την αντιμετώπιση αντίστοιχων δαπανών των υπηρεσιών που υπάγονται σε αυτές (Διευθύνσεις αυτοτελών τμημάτων και αυτοτελών γραφείων).
Στην ανωτέρω απόφαση ορίζονται:
α) η υπηρεσία που αφορά το χορήγημα καθαριότητας,
β) το ποσό του χορηγήματος, κατά μήνα ή άλλα χρονικά διαστήματα, και

γ) ο Ειδικός Φορέας του προϋπολογισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης μετά του κωδικού αριθμού αυτού, σε βάρος του οποίου καταλογίζεται η δαπάνη ως και ο οικείος κωδικός αριθμός εξόδου.
Δικαιούχος του χορηγήματος καθαριότητας είναι ο προϊστάμενος της υπηρεσίας, που αφορά το ανωτέρω χορήγημα, η δεν εκκαθάριση και πληρωμή τους γίνεται με την ίδια διαδικασία εκκαθάρισης και πληρωμής των λοιπών δαπανών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
5. Οι διατάξεις του προτελευταίου εδαφίου της παρ.10 του άρθρου 13 του Ν.2539/97 τροποποιούνται ως εξής:
"Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν από 1.1.2000".
6. Οι Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.) των Περιφερειών, εφόσον είχαν ή έχουν μέχρι την 31 η Δεκεμβρίου 1998, τις αρμοδιότητες Διευθύνουσας ή Επιβλέπουσας Υπηρεσίας σε συμβάσεις μελετών και έργων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού οι οποίοι συνενώθηκαν σε νέο δήμο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2539/97, που διαθέτει Τεχνική Υπηρεσία, εξακολουθούν και μετά την ημερομηνία αυτή και μέχρι 30 Ιουνίου 1999 να έχουν τις παραπάνω αρμοδιότητες.
7. Εντός της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου, η Τ.Υ.Δ.Κ. παραδίδει στην Τεχνική Υπηρεσία του νέου δήμου όλους τους σχετικούς φακέλους των επιβλεπόμενων έργων και μελετών, με σύνταξη πρωτοκόλλου, σε πέντε (5) αντίγραφα, για καθένα φάκελο χωριστά και τις αρμοδιότητες της "Διευθύνουσας ή Επιβλέπουσας Υπηρεσίας" αναλαμβάνει η Τεχνική Υπηρεσία του νέου δήμου.
Στο οικείο πρωτόκολλο θα αναγράφονται, αναλυτικά και ονομαστικά, όλα τα περιεχόμενα του φακέλου, ήτοι, στοιχεία και συμβατικά τεύχη (ιδίως η θεωρημένη μελέτη) του αντίστοιχου έργου ή μελέτης, η ονομασία του εργοδότη Ο.Τ.Α., το είδος και η ονομασία του έργου ή της μελέτης, ο τρόπος και η σχετική απόφαση (εγκριτικές πράξεις) εκτέλεσης και ανάθεσης, το συμφωνητικό, το όνομα του αναδόχου, η εγκεκριμένη πίστωση, η έκπτωση του διαγωνισμού ή η επιτευχθείσα σε αυτόν προσφορά τα στοιχεία και ο ορισμός του επιβλέποντος, η ημερομηνία εγκατάστασης (πρωτόκολλο) και χορήγησης πίνακα εργασιών, η συμβατική προθεσμία και οι εγκριθείσες παρατάσεις αυτής (μαζί με τις εγκριτικές πράξεις), καθώς επίσης τα οριστικά επιμετρητικά στοιχεία των μέχρι την ημέρα της παράδοσης του φακέλου εκτελεσθεισών εργασιών, ιδίως δε υπογεγραμμένα τα πρωτόκολλα αφανών εργασιών, τα πρωτόκολλα καταμέτρησης εργασιών που υπόκεινται σε φθορές, της ενσωμάτωσης εξαρτημάτων και υλικών, τα στοιχεία πληρωμών, όπως πιστοποιήσεις – λογαριασμοί (καταστάσεις ημερομισθίων, πρωτόκολλα παραλαβής υλικών και βεβαιώσεις μεταφορών κλπ. για τα έργα που εκτελούνται με αυτεπιστασία), πρωτόκολλα κανονισμού νέων τιμών μονάδας, συγκριτικοί ή ανακεφαλαιωτικοί πίνακες και συμπληρωματικές συμβάσεις μαζί με τις αντίστοιχες εγκριτικές τους πράξεις και όλα τα έγγραφα της σχετικής αλληλογραφίας.

Άρθρο 13 :

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 18 του Ν.2539/97 αντικαθίσταται ως εξής:
"2. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων των νέων Δημοτικών και Κοινοτικών Αρχών, καταρτίζονται οι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) των νέων Ο.Τ.Α.
Οι Οργανισμοί αυτοί ψηφίζονται από τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια και εγκρίνονται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, η πράξη του οποίου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χωρίς προηγούμενη γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου.
2. Οι νέοι δήμοι και οι κοινότητες που προέρχονται από συνένωση περισσότερων Ο.Τ.Α. κατά το άρθρο 1 του Ν.2539/97, επιτρέπεται ειδικά για το έτος 1999 να προσλαμβάνουν και να απασχολούν προσωπικό με σύμβαση ορισμένου χρόνου των κατωτέρω ειδικοτήτων:
α) Οδηγών λεωφορείων και φορτηγών αυτοκινήτων και
β) Χειριστών οδοποιητικών μηχανημάτων, δηλαδή φορτωτών και διαμορφωτών ισοπεδωτών.
Ο αριθμός του προσωπικού αυτού των ανωτέρω εδαφίων α' και β' δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά ανώτατο όριο τον αριθμό των μηχανημάτων και μέσων που θα χορηγηθούν στους Ο.Τ.Α. κατά το έτος 1999, από το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.
γ) Προσωπικό των υπηρεσιών ανταποδοτικού χαρακτήρα, πλην διοικητικού.

Η πρόσληψη του προσωπικού αυτού για το έτος 1999 γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.2190/94, όπως ισχύει, χωρίς την έγκριση της επιτροπής της παρ.2 του άρθρου 2 της ΠΥΣ 236/94 και χωρίς την προϋπόθεση του δεύτερου εδαφίου της παρ.12 του άρθρου 18 του Ν.2503/97.
Για τα προσόντα του ανωτέρω προσωπικού εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ.22/90, όπως ισχύουν για τις αντίστοιχες κατηγορίες μόνιμου προσωπικού των Ο.Τ.Α.
3. Στο άρθρο 12 παρ.5 του Ν.2503/97 μετά το δεύτερο εδάφιο, προστίθεται εδάφιο, το οποίο έχει ως εξής:
"Σε περίπτωση που από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας διαπιστώνεται η ύπαρξη κενής θέσης ελεγκτή εσόδων – εξόδων Ο.Τ.Α., για οποιονδήποτε λόγο, επί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών και δεν έχει περιέλθει σε αυτόν πρόταση ή υπόδειξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου του Ο.Τ.Α., στον οποίο υφίσταται η κενή οργανική θέση ελεγκτή εσόδων – εξόδων ή στη δεύτερη ως άνω περίπτωση του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου άλλου Ο.Τ.Α., για την ανάθεση των ως άνω καθηκόντων σε άλλο υπάλληλο, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στα ανωτέρω δύο εδάφια, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας αναθέτει με απόφασή του, που λαμβάνεται χωρίς πρόταση ή υπόδειξη, τα καθήκοντα ελεγκτή εσόδων – εξόδων Ο.Τ.Α. σε υπάλληλο του Ο.Τ.Α. στον οποίο υφίσταται η κενή οργανική θέση ή άλλου Ο.Τ.Α., ο οποίος εξυπηρετείται ταμειακά από την ίδια υπηρεσία, των κατηγοριών του προσωπικού που αναγράφονται στα δύο πρώτα εδάφια της παρ.5 του άρθρου 12 του Ν.2503/97".

Άρθρο 14 : Διακίνηση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα (τηλεομοιοτυπία – ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

1. Επιτρέπεται η διακίνηση εγγράφων μεταξύ των υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή μεταξύ αυτών και των ενδιαφερομένων φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και ενώσεων προσώπων με τηλεομοιοτυπία και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.
2. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου ορίζονται:
α. Ως τηλεομοιοτυπία, η πιστή αναπαραγωγή από απόσταση εγγράφων με τη βοήθεια κατάλληλων τερματικών συσκευών.
β. Ως τηλεομοιότυπο, το λαμβανόμενο αντίγραφο στην τερματική συσκευή λήψης.
γ. Ως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το σύστημα αποστολής και λήψης μηνυμάτων μέσω δικτύου, από και προς την ηλεκτρονική διεύθυνση των χρηστών.
δ. Ως μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η πληροφορία, το κείμενο ή αρχείο δεδομένων ή άλλο έγγραφο, που μεταδίδεται με σύστημα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
ε. Ως ψηφιακή υπογραφή, η ψηφιακής μορφής υπογραφή σε δεδομένα ή συνημμένη σε δεδομένα ή λογικά συσχετιζόμενη με αυτά, που χρησιμοποιείται από τον υπογράφοντα ως ένδειξη αποδοχής του περιεχομένου των δεδομένων αυτών, εφόσον η εν λόγω υπογραφή:
αα) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα,
ββ) ταυτοποιεί τον υπογράφοντα,
γγ) δημιουργείται με μέσα τα οποία ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον έλεγχό του και
δδ) συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται κατά τρόπο ώστε να μπορεί να αποκαλυφθεί οποιαδήποτε επακόλουθη αλλοίωση των εν λόγω δεδομένων.
3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου που αφορούν τη διακίνηση εγγράφων με τηλεομοιοτυπία εφαρμόζονται στα έγγραφα που συντάσσονται από όργανα των υπηρεσιών της παραγράφου 1 ή από φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και ενώσεις προσώπων και ιδίως στις αποφάσεις, στις γνωμοδοτήσεις, στα πιστοποιητικά, στις βεβαιώσεις, στα ερωτήματα, στις αιτήσεις, στις εγκυκλίους, στις οδηγίες, στις εκθέσεις, στις μελέτες, στα πρακτικά, στα στατιστικά έγγραφα στοιχεία, στα υπηρεσιακά σημειώματα, στις έγγραφες εισηγήσεις, καθώς και στις απαντήσεις
"Τα έγγραφα που διακινούνται με τηλεομοιοτυπία μεταξύ των υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας επιτρέπεται να επικυρώνονται από τον εξουσιοδοτούμενο υπάλληλο της υπηρεσίας προς την οποία αποστέλλονται και να έχουν ισχύ ακριβούς αντιγράφου

– Προσθήκη εδαφίου στην παρ.3 του άρθρου 14 με την παραγρ.7 του άρθρου 10 10 ΤΟΥ Ν. 3230/04, ΦΕΚ-44/ Α"

4. Μεταξύ των υπηρεσιών της παραγράφου 1, διακινούνται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μηνύματα που έχουν ως περιεχόμενο γνωμοδοτήσεις, ερωτήματα, αιτήσεις, απαντήσεις, εγκυκλίους, οδηγίες, εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, υπηρεσιακά σημειώματα και έγγραφες εισηγήσεις. Κατά τον παραπάνω τρόπο διακινούνται μεταξύ των υπηρεσιών αυτών και των φυσικών και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μηνύματα που έχουν ως περιεχόμενο αιτήσεις παροχής πληροφοριών και σχετικές απαντήσεις. 5. Για τη διακίνηση εγγράφων με τηλεομοιοτυπία ή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο προς φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή ενώσεις φυσικών προσώπων απαιτείται η συγκατάθεσή τους. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μπορούν, με την υποβαλλόμενη αίτησή τους ή το διακινούμενο μήνυμα, να δηλώνουν την προτίμησή τους ως προς το μέσο της απάντησης. Σε διαφορετική περίπτωση τεκμαίρεται η συγκατάθεση τους για τη διακίνηση της απάντησης με το ίδιο μέσο.

6. Από τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 εξαιρούνται:

α. Τα απόρρητα έγγραφα και εν γένει εκείνα των οποίων κωλύεται η χορήγηση αντιγράφων από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

β. Τα έγγραφα τα οποία περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία ατόμων από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

"γ. Οι αιτήσεις, προσφορές και δικαιολογητικά συμμετοχής στις διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού με οποιαδήποτε σχέση, στους διαγωνισμούς ή διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων έργων, μελετών, προμηθειών, παροχής υπηρεσιών ή σε άλλους δημόσιους διαγωνισμούς, οι οποίοι πραγματοποιούνται βάσει προκήρυξης, εξαιρούνται από τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 μόνο στην περίπτωση που ορίζεται από ειδικές διατάξεις, ή την οικεία προκήρυξη ή πρόσκληση συμμετοχής με βάση ειδική αιτιολογία

– Αντικ. της περ. γ της παρ. 6 του άρθρου 14 με την παρ. 6 του άρθρου 10 του Ν. 3230/04, ΦΕΚ-44 /Α"

δ. Τα έγγραφα για τα οποία προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις η υποβολή τους σε πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα, καθώς και έγγραφα που χρησιμοποιούνται ως δικαιολογητικά για την εξόφληση τίτλων πληρωμής.

ε. Τα πάσης φύσεως αποδεικτικά είσπραξης.

στ. Με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, δύνανται να εξαιρούνται και άλλες κατηγορίες εγγράφων, εφόσον ειδικοί λόγοι επιβάλλουν την εξαίρεση αυτή.

7. Αν η επιδιωκόμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου διακίνηση αφορά έγγραφα ή μηνύματα, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου ή εξαιρούνται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η υπηρεσία υποχρεούται να ενημερώνει σχετικώς τον ενδιαφερόμενο.

8. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται με τηλεομοιοτυπία δεν χαρτοσημαίνονται. Αν για τη χορήγηση πιστοποιητικού ή άλλου είδους βεβαίωσης απαιτείται η καταβολή παραβόλου, τέλους ή άλλου ποσού υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, τα σχετικά παραστατικά πρέπει να προσκομίζονται κατά την παραλαβή του. Στην περίπτωση αυτή δεν είναι δυνατή η αποστολή του πιστοποιητικού ή της βεβαίωσης με τηλεομοιοτυπία.

9. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, το μηχανικό μέσο (τηλεομοιοτυπική συσκευή), με το οποίο μεταβιβάζεται το έγγραφο, πρέπει να αφήνει ευκρινές αποτύπωμα, ώστε να είναι δυνατή η αναγνώριση της συσκευής αποστολής. Το αποτύπωμα αυτό περιλαμβάνει τον αριθμό κλήσης της τηλεομοιοτυπικής συσκευής του αποστολέα και του παραλήπτη, την ημερομηνία και την ώρα αποστολής, καθώς και τον αριθμό της τρέχουσας σελίδας.

10. Τα έγγραφα που αποστέλλονται από τις υπηρεσίες της παραγράφου 1 και τους ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, με τηλεομοιοτυπική συσκευή, πρέπει, απαραιτήτως, να συνοδεύονται από φύλλο αποστολής.

11. Προκειμένου για έγγραφα που αποστέλλονται από τις παραπάνω υπηρεσίες, το φύλλο αποστολής πρέπει να περιέχει:

α. τον πλήρη τίτλο και τη διεύθυνση της αποστέλλουσας υπηρεσίας,

β. τα στοιχεία προσδιορισμού της ταυτότητας του αποστελλόμενου εγγράφου, όπως τον πλήρη τίτλο της εκδούσας υπηρεσίας, τον αριθμό πρωτοκόλλου και την ημερομηνία έκδοσης,
γ. τον αριθμό σελίδων του αποστελλόμενου εγγράφου και
δ. το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητα, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλεομοιοτυπικής συσκευής, καθώς και την υπογραφή του χειριστή.
12. Προκειμένου για έγγραφα που αποστέλλονται από ιδιώτη, το φύλλο αποστολής πρέπει να περιέχει:
α. το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και, εφόσον υπάρχει, της τηλεομοιοτυπικής συσκευής του φυσικού ή νομικού προσώπου που υπογράφει το έγγραφο και την ημερομηνία έκδοσης,
β. τον αριθμό των σελίδων του αποστελλόμενου εγγράφου και
γ. την υπογραφή του αποστολέα.
Αν το έγγραφο αποστέλλεται από νομικό πρόσωπο, το φύλλο αποστολής πρέπει να περιέχει και τα στοιχεία που αναφέρονται στην περίπτωση δ' της προηγούμενης παραγράφου.
13. Τα εισερχόμενα με τηλεομοιοτυπία στις υπηρεσίες της παραγράφου 1 έγγραφα πρωτοκολλούνται με την ημερομηνία και κατά τη σειρά λήψης τους. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζεται ο τρόπος συγκρότησης και τήρησης ενιαίου πρωτοκόλλου για τα έγγραφα που περιέχονται στην υπηρεσία, είτε κατατίθενται σε αυτήν είτε αποστέλλονται με το ταχυδρομείο ή τηλεομοιοτυπία.
14. Τα αναφερόμενα στις παραγράφους 10 ως και 12 στοιχεία και το περιεχόμενο του μεταβιβαζόμενου με τηλεομοιοτυπία εγγράφου θεωρούνται ότι έχουν ληφθεί πλήρως και ευκρινώς, εκτός αν ο παραλήπτης ζητήσει την εκ νέου αποστολή του σε εύλογο χρόνο.
15. Τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μεταξύ των υπηρεσιών της παραγράφου 1 του παρόντος πρέπει να περιέχουν, τουλάχιστον, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστολέα και λήπτη, τον πλήρη τίτλο της αποστέλλουσας υπηρεσίας, τα στοιχεία προσδιορισμού της ταυτότητας του αποστελλόμενου μηνύματος, το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητα και τον αριθμό τηλεφώνου του χειριστή. Αν στο μήνυμα προσαρτώνται αρχεία δεδομένων, αναγράφεται ο χαρακτήρας και τα στοιχεία προσδιορισμού της ταυτότητας των δεδομένων αυτών.
16. Τα μηνύματα που αποστέλλονται από ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων πρέπει να περιέχουν το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τη διεύθυνση της κατοικίας ή της έδρας, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τον αριθμό τηλεφώνου του φυσικού ή νομικού προσώπου που αποστέλλει το μήνυμα. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 15 ισχύει και στην περίπτωση αυτή.
17. Το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου θεωρείται ότι έχει περιέλθει στο λήπτη, εφόσον υπάρχει σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση. Αν το οικείο σύστημα του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν υποστηρίζει την αυτόματη επιβεβαίωση της λήψης του μηνύματος, ο παραλήπτης του, εφόσον τούτο ζητηθεί από τον αποστολέα, υποχρεούται στην παραπάνω επιβεβαίωση.
Η αποστολή μηνύματος με ηλεκτρονικό υπολογιστή δεν συνεπάγεται έναρξη των προθεσμιών άσκησης διοικητικών προσφυγών ένδικων βοηθημάτων και ένδικων μέσων.
18. Σε κάθε υπηρεσία που διαθέτει ηλεκτρονική διεύθυνση ορίζεται υπεύθυνος για τη χρήση και λειτουργία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τη διακίνηση των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ο υπεύθυνος λαμβάνει όλα τα αναγκαία και πρόσφορα μέτρα για την παρεμπόδιση στην πρόσβαση και χρήση μη εξουσιοδοτημένων προς τούτο ατόμων.
19. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία έκδοσης, διακίνησης, διαχείρισης και διασφάλισης της ψηφιακής υπογραφής, οι προϋποθέσεις παροχής και το περιεχόμενο των υπηρεσιών πιστοποίησης, οι τεχνικοί κανόνες για την κατάρτιση, την αποστολή, τη διατήρηση, την αντιγραφή και την αναπαραγωγή των μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την εγγύηση της ακεραιότητας, διάθεσης και διατήρησης των πληροφοριών που περιέχονται στο μήνυμα, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να καθορίζονται και οι κατηγορίες μηνυμάτων τα οποία έχουν ισχύ και χωρίς να φέρουν ψηφιακή υπογραφή.

20. Με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα ή άλλο μεταγενέστερο, που εκδίδεται με πρόταση των ίδιων Υπουργών, μπορεί να επεκτείνεται η διακίνηση μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. ή μεταξύ αυτών και των φυσικών και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου σε όλες ή ορισμένες από τις αναφερόμενες στην παρ.3 του παρόντος άρθρου κατηγορίες εγγράφων. Η επέκταση αυτή επιτρέπεται μόνο σε μηνύματα που φέρουν ψηφιακή υπογραφή, η οποία είναι σύμφωνη με τους όρους και προδιαγραφές που προβλέπονται από το προεδρικό διάταγμα της προηγούμενης παραγράφου.
21. Το τηλεομοιότυπο έχει την ισχύ του μεταβιβαζόμενου εγγράφου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις και τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.
22. Η ψηφιακή υπογραφή επιφέρει τα αποτελέσματα της ιδιόχειρης υπογραφής, κατά την κείμενη νομοθεσία. Το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που φέρει ψηφιακή υπογραφή σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 19 έχει την αποδεικτική ισχύ εγγράφου κατά τους ορισμούς του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και κάθε άλλης σχετικής διάταξης.
23. Εφόσον τα διακινούμενα με τηλεομοιοτυπία έγγραφα πρέπει να διατηρηθούν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τη διατήρηση αρχείων, πέραν της διετίας, η οικεία υπηρεσία υποχρεούται να προβαίνει στην αρχειοθέτηση και επικυρωμένων από την ίδια φωτοτυπικών αντιγράφων των παραλαμβανόμενων τηλεομοιοτύπων.
24. Τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αρχειοθετούνται ηλεκτρονικώς και διατηρούνται για όσο χρόνο προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις για τη διατήρηση αρχείων. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερες τεχνικές λεπτομέρειες για την αρχειοθέτηση των μηνυμάτων του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
25. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

«Σημ 1.Με την παρ. 8 του άρθρου 10 του Ν. 3230/04, ΦΕΚ-44/ Α ορίζεται : «Υπηρεσίες του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. εφόσον διαθέτουν την απαραίτητη ηλεκτρονική υποδομή οφείλουν να διακινούν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο έγγραφα, των οποίων επιτρέπεται, κατά τις κείμενες διατάξεις η διακίνηση με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, χωρίς ψηφιακή υπογραφή».

Σημ 2: Με την παρ.12 άρθρ.16 Ν.3345/2005,ΦΕΚ Α 138/2005 ορίζεται ότι:"12. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 10 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 /Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:
"Τα έγγραφα, τα οποία εμπίπτουν στις περιπτώσεις των διατάξεων του άρθρου 14 του ν. 2672/1998 (ΦΕΚ 290 Α') και των άρθρων 1 και 2 του Π.δ. 342/2002 (ΦΕΚ 284 /Α') και τα οποία εκδίδονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Π.δ. 150/2001 (ΦΕΚ 125/ Α') και διακινούνται μεταξύ των υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού με ηλεκτρονική μορφή, επιτρέπεται να επικυρώνονται από τον εξουσιοδοτημένο υπάλληλο της υπηρεσίας προς την οποία αποστέλλονται Τα επικυρωμένα αυτά έγγραφα έχουν ισχύ ακριβούς αντιγράφου. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης θα ορισθούν οι προδιαγραφές ασφαλείας ανταλλαγής ηλεκτρονικών μηνυμάτων μεταξύ των ανωτέρω φορέων."

Άρθρο 15 : Έναρξη ισχύος
Η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από την 1.1.99, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.
Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.